

Moszatemberek

2009 június 21. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Elhatároztam, hogy imakönyvet írok az ateisták számára. Korunk ínségében a szenvedők iránt részvétet éreztem, és ezen a módon kívánok rajtuk segíteni. Feladatom nehézségével tisztában vagyok. Tudom, hogy ezt a szót, Isten, ki se szabad ejtenem.

Provence, Gascogne, Bordeaux – kalandozások a francia délen (2.)

Mindenféle más neveken kell róla beszélni, mint amilyen például csók, vagy mámor, vagy f?tt sonka. A legf?bb névnek a bort választottam. Ezért lett a könyv címe a bor filozófiája, s ezért írtam fel jelígeül azt, hogy: végül is ketten maradnak, Isten és a bor.

A személyvesztésre a körülmények kényszerítene. Az ateisták köztudomás szerint szájalomra méltóan fennhéjázó emberek. Elég, ha Isten nevét megpillantják, a könyvet tüstént a földhöz vágják. Ha rögeszméjüket megérintik, dührohamot kapnak. Azt hiszem, ha ételr?l, italról, dohányról, szerelemr?l beszélek, ha a rejtettebb neveket használom, be lehet ?ket ugratni. Mert amellett, hogy elbizakodottak, ugyanolyan mértékben ostobák. Az imának ezt a fajtáját például egyáltalán nem ismerik. Azt hiszik, hogy csak templomban lehet imádkozni, vagy úgy, hogy az ember papi szavakat mormol.

Az ateisták a mi lelki szegényeink. E kor leginkább segítségre szoruló gyermekei. Lelki szegények, azzal a különbséggel, hogy a mennyek országára alig van reményük. A múltban sokan haragudtak rájuk, és harcoltak ellenük. Ezt a módszert én teljes egészében elvetend?nek tartom. Csatázni? Egészséges ember sántákkal és vakokkal verekedjék? Mert nyomorékok, jóindulattal kell közeledni hozzájuk. Nemcsak hogy nem szabad ?ket rábeszélni, észre sem szabad venniök, mi történik velük. Fejl?désben visszamaradt, még értelemben is gyenge gyermekeknek kell tekinteni ?ket, bár értelmük?l különösen sokat tartanak, és azt hiszik, az ateizmus valami tökéletes tudás. Miért harcoltak velük a múltban? Els?sorban, azt hiszem, azért, mert az ateizmus mint fogyatékos értelem és korcs kedély, az élet egész vonalán hoppon maradna, ha valahol nem szerezne kárpótlást. Mi ez a kárpótlás? A túlzott aktivitás. Így vezet az ateizmus szükségképpen er?szakra, és mert erre vezet, az ateistáknak meg kellett szerezni a világhatalmat. Meg is szereztek. Akik harcoltak velük, azok tulajdonképpen irigyelték ?ket. Szerintem ez volt a hiba. Amikor az ateisták látták, hogy irigylik ?ket, elbizakodtak. [...]

Annak egyébként, hogy oly sokat vitakoztak velük, más oka is volt. A legtöbben ugyanis azt hitték, hogy az ateisták vallástalanok. Err?l persze szó sem lehet. Vallástalan ember nincs. Az ateisták nem vallástalanok, hanem szánandóan fogyatékos értelmük és korcs kedélyükhöz képest komikus vallásban hisznek. Éspedig nemcsak hisznek. Az ateisták mindnyájan bigott emberek. Úgy mondom, hogy mindnyájan, mert még egyetlen ateistával sem találkoztam, aki ne lett volna bigottabb még annál a rossz szagú vénasszonynál is, aki vasárnap krajcáros füzeteket árul a templom el?tt Szent Homorony csodatév? vizeletér?l. Az ateista vallás szentje persze nem Szent Homorony, hanem Einstein, és a csodatév? hatalom nem a vizelet, hanem az ultraszeptil. Az ateista bigottéria neve materializmus. Ennek a vallásnak három dogmája van: lélek nincs, az ember állat, a halál megsemmisülés. A három pedig egyetlenegyre megy ki, s ez az, hogy az ateisták rettenetesen félnek Istent?l. Böhme azt mondja róluk, hogy Isten haragjában élnek. Nem ismernek mást, csak a haragvó Istent: ezért bujkálnak és hazudoznak. Azt hiszik, ha azt mondják: nincs Isten, nem fognak többet félni. Ehelyett persze még jobban félnek. Hát, szinte megszokhatatlan felismerése ennek a földi létezésnek, hogy vannak helyek, ahová érdemes Hamvas Bélával együtt utazni.

Hamvas Bélával együtt utazni korszer?tlenség. Vagyis nagyszer?...

Ha Toscanát keresed fel csalódott szerelmesen vagy a szekszárdi dombok között megbújó sz?l?ket, hogy hallgass egy nagyot a poeta doctusszal, netán Villányba visz utad, az ördög szántotta Kopár-d?l? tövébe, meghallgatni a régen halott svábok vasárnapi mámorát, esetleg Sz?l?skislak csöndjében adsz találkát magadnak, mert a tornácon fura, gyöngéd, halk szavú és hív? csöndek borozgatnak; vagy talán Köveskálón ér utol az este, az Ódon pince h?vösében, mert arra a fecskék röpte is meglassul, amikor az erd?k mélyér?l el?ballag a sötétség, vállán elmúlt századok tarisznyája, s abban er?s, férfias juh fark, amely itt volt honos valamikor – valamikor, amikor még nem kellett ilyesféle dolgokat magyarázni...

Aztán ha Saint-Emilionban talál a kedélyes délel?tt, a f?téren, olyan ferde asztalnál, hogy fél?, leborul róla a borod, akkor sem fog megártani egy Hamvas Béla-kötet. Mert Saint-Emilion f?terén, a ferde asztal mellett nem t?nik valószínűnek, hogy egyszer egy moszat kimászott a partra, s mert er?s, tököss moszat volt, hát jól megkapaszkodott a homokban, s onnantól fogva már csak évmilliók kérdése volt, hogy az evolúció grádicsait bejárva ember legyen bel?le...

Ááá! Nincs az a moszat, s annyi évmillió sincs, hogy az ilyesféle materializmus Saint-Emilions és bordeaux-i vörösbort teremjen. Aki évmilliókkal ezel?tt tököss moszat volt, az legfeljebb tablettás bort csinál az alföldi aranyháromszögben, földbe ásott m?anyag tartályokban rejtegeti a cukorcefrét a finánc el?l, akit az evolúció hozott össze, az nem San Gimignano és Saint-Emilions épített, hanem blokkházat Balánbányán, K?bányán meg az összes régi, istenes városunk f?terén. Aki az evolúciós piramis csúcsára hágott egyszer csak, annak az volt a legszebb álma, hogy majd visszafelé folynak a folyók, és le lesz minden betonozva.

Saint-Emilion f?tere éppúgy az evolúció tagadása, mint a csiksomlyói nyereg. Aztán vagy megérted, vagy nem. Ilyesmir?l vitakozni lehetetlen.

Provence-szal, Gascogne-nyal és Bordeaux-val épp az az egyik nagy baj, hogy mindig olyasféle népek laktak, akik nem voltak hajlandók „egyszer csak” fölhágni az evolúció csúcsára. Amikor az els? moszatemberek, a jakobinusok

végigdülták az országot, akkor Vendée parasztjai és a francia dél, royalisták és föderalisták fellázadtak a terror ellen. Úgy döntöttek, hogy megvédik a rendet, a javakat, a szabadságot és az Istent. A szőlőt és a bort. (Jó hozzágondolni ezt is a Le Pen-plakátokhoz és a katonás rendben sorakozó szőlőtök világához. Ugyanis akik szerint állandóan tágitani kell a szabadságot, akik állandóan szét akarják osztani mások javait, s akik rózsaszín b?rtangában parádéznek a buzifesztiválon, azok soha nem fognak beleállni a szőlőbe, mert nincsenek jóban Istennel.)

Robert Parker és a százás pontrendszer

Mindettől persze még egy nagy csomó mozzatember él remekül a borból. A mozzatemeberek egyik legkiválóbb terepe ugyanis mostanában a reklám.

A reklám mibenlétét – mint annyi minden más! – Rejtő Jenő ragadta meg a legtökéletesebben. Emlékeznék még, ugye, amikor a Vesztegzár a Grand Hotelben című alpműfiatalembere felkeresi Csodálatos Nalayát, Kis-Lagonda sziget királyát. A király egy összkomfortosan berendezett pocsolyában üldögél, és leereszkedő nyájassággal köp a látogató elé.

– Szervusz, király! Tudod, mi az a reklám?

– Olyat még nem ettem.

– Nos, ez a sziget gyönyörű, nekem pedig van pénzem...

– Értem, és ez a reklám.

Hát valahogy így. A borvidékeket mindig ellepték a kalmárok, manapság pedig a reklámszakma képviselői. S lassan már nem számít, milyen a bor, csak az, milyen a marketingje.

Ennek a biznissnek egyik hiénája Robert Parker.

Robert Parker ügyvédként kezdte, majd egy szép napon arra ébredt, hogy mindent tud a borról. S mert bizonyára elolvasta a Sikeres ember kézikönyvét, hát el tudta hitetni a világgal, hogy tényleg.

Ma otthon üldögél Robert Parker Marylandben, s házának ajtaja előtt kígyóznak a bortermelők bebocsátásra várva. Mind-mind azt szeretné, hogy a „mester” kóstolja meg a borukat, és írjon róla valamelyik magazinba.

Robert Parker élet-halál ura. Kitalált egy százás pontrendszert is, s ezen a skálán osztályozza a borokat. Ha egy bort sárba tipor, a gazdájának vége. Ha egy bort mennybe visz, annak a gazdája milliárdos lehet. Lett már öngyilkos Parker miatt bordeaux-i szőlőműves, és gazdagodott meg a segítségével pénzes idegen, aki egyszer csak kitalálta egy kedd délelőtt, hogy ő borász. S mondom, ez nem minőség kérdése, hanem pénzé. A Pichon Longueville tulajdonosát Tábarnoknak becézik Bordeaux-szerte. Ő mondta, hogy Marylandben ülve nem lehet ítéletet mondani a borokról. Mert a bornak lelke van.

A Tábarnok nem szereti Parkert.

Parker feltehetőleg nem szereti a Tábarnokot.

Kérdés, ki van jobban rászorulva a másik szeretetére.

Amúgy nem szükséges Bordeaux-ig utazni, ha az ember látni akar egy úgazdagból lett műmájér műborászt. Van abból idehaza is.

Villány réme: Havas Henrik

Na most képzeljék el, hogy nem más vásárolt birtokot magának Villányban, mint Havas Henrik. A birtokocská mellé megvette a pincesor egyik pincéjét is. Aztán bevette magát a helyi kocsmákba kezdésként, és kezdte mesélni a helyieknek, hogy majd ő megmutatja, hogyan is kell bort csinálni. (Mondom, Villányban, a Tiffánok, Gerék meg a Bock Jóska hazájában...) Nem is volt ezzel baj semmi, az istenes vidéki ember egyfajta elnéző türelemmel viseltetik a hülyékkel meg a mozzatemberekkel szemben...

Aztán „szezón lett”, és a fűti pincesoron, a Havas-pince előtt megjelent maga Henrik. Henrik életnagyságban jelent meg, fölkaírozva egy kartonra, mint fotó. S az életnagyságú fotó mellé kitétek egy feliratot:

„Egy fotó Havas Henrikkel 700 forint!”

Azért ennek már csodájára jártak a helyi istenes emberek. Aztán egy parasztember bebállagott egy kies délutánon, és azt mondta a pultot támasztó alkalmazottnak:

– No, akkor én lefényképeztetem magamat, de előre kérem a pénzt.

Előnt akkor a Henrik fotója. De lehet, hogy csak a következő szezónig...

Egy műfajidegen elem az eposzban: Szanyi Tibor

A villányi epizód után térjünk vissza Bordeaux-ba. Ahol ismét megrendezték a világ legnagyobb borseregszemléjét,

a vinexpót.

Miután Tiffán Zsolt és Vesztergombi Csaba átvette az okleveleket és a díjakat, elindultunk, hogy bejárjuk a vásárt. A bordeaux-i vinexpót bejárni lehetetlen.

Ezt csak a zöldfülűek nem tudják.

Magam türkizzöld fülekkel vágtam neki. A chilei gazda örül nekünk. Tudja, mi az, hogy Magyarország. S a borainkat is ismeri. A cabernet sauvignonja remek. A merlot-ja fenséges. A malbecje nem ízlik, amiben fontos szerepet játszhat az a körülmény, hogy most hallottam életemben elször azt a szót, hogy malbec.

Elsre feltehetőleg a jó zsíros, kövér birkafarok sem lehet fincsi Mongóliában. Aztán megszokja az ember. Mit nem szokik meg az ember?

Az uruguayi stand házigazdái is nagyon kedvesek. Végigisszuk az összes borukat és beszélgetünk.

Sok boruk van, a mondatok fzése egyre esetlegesebb... Aztán örömmel fedezzük fel, hogy Pierre Richard-nak is van pavilonja – tudják, ? a magas szke férfi felemás cipben –, úgy látszik, a francia színészek körében népszerű a borászat, hiszen a zseniális Gerard Depardieu is erre adta a fejét. Szóval felidézve a csetl-botló, szeretetre méltó Pierre Richard poénjait, odamegyünk, és... És mielőtt megszólalnánk, azt mondja a pult mögött álló francia alkalmazott: – Nem beszélünk magyarul! Aztán elfordul.

Elhagy bennünket a vadászláz.

S még csak ezután jön a hír: Szanyi Tibor meglátogatta a magyar pavilont a vinexpón...

Szanyi Tibor meglátogatta a magyar pavilont, hörpintett, rázogatta a kezeket, aztán hazament, és azt nyilatkozta az Info Rádióknak, hogy a magyar bor bordeaux-i sikere a szocialista kormánynak köszönhető.

Nos, akkor vegyük sorra: a bordeaux-i vinexpón az idén majdnem nem volt magyar pavilon. Ugyanis a szocialista kormány közölte, hogy teljesen felesleges kint lenni ezen az eseményen, úgyhogy nem ad rá pénzt. Jó tudni: ha kimaradunk a vinexpóról, akkor száz évre maradunk ki, ugyanis hétszázán állnak sorban – országok, magántermelők –, hogy ott lehessenek. No, mindegy. Hallván a szocialista kormány borbarát terveit, néhány magángazda úgy döntött, kifizeti a pavilon árát, mert ott akarnak lenni, képviselni akarják Magyarországot a világ legnagyobb, legrangosabb borkiállításán.

Összeálltak, kifizették.

Ezt hallva, a borbarát szocialista-Szanyi kormány bejelentkezett a magántermelőknél, és közölte, nagyon örül, hogy Magyarország mégis ott lesz Bordeaux-ban, s ha már így alakult, akkor hadd menjen ki néhány állami borcég is. Hát persze, mondták a magyar gazdák, miért ne? Majd a földművelésügyi miniszter bejelentette, hogy mégis támogatja tízmillió forinttal a részvételt és az eseményt.

Egy nappal azelőtt, hogy Szanyi megtette vérlázító nyilatkozatát, tudták meg a magyar gazdák, hogy a minisztériumtól egyetlen fillért sem fognak kapni...

Hol a pofátlanság határa, Szanyi?

De végül is a borról értekezünk – hogy jön ehhez egy Szanyi? Inkább üljünk ki a Dune du Pyla tövébe, az Atlanti-óceán partjára, ahol a második világháborús, arca esett német betonbunkerek rzik az emlékeket, és nyissunk ki egy palackot.

Egy cuvée carissimae-t vagy egy Csaba cuvée-t.

Hiszen „egy pohár bor az ateizmus halálugrása”.

Egészségedre, Szanyi, te szegény...

Bayer Zsolt, mno.hu

[Tweet](#)

Raffay Ernő ajánlásával
Kortörténeti dokumentumgyűjtemény,
készült jelképesen **1919** sorszámozott példányban

Hangoskönyv CD melléklettel

Ajánló